

هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي: زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ. زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کیده. تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۵۳)

۳ جنوري ۲۰۲۴

۲۰ جمادی الثانيه ۱۴۴۵ هـ ق

چهار شنبه ۱۳ مرغومی ۱۴۰۲ هـ ش

د سترې محکمې درئيس او قاضي القضاة په هدايت د امارتي ادارو ترمنځ د همغږۍ او د ولس ستونزو ته پر وخت د رسېدو په موخه د هيواد ټولو ولايتونو ته پلاوي ليرل شوي دي

د سترې محکمې د رئيس او قاضي القضاة محترم شيخ عبدالحكيم (حقاني) صاحب په هدايت د هيواد ټولو ولايتونو ته پلاوي ليرل شوي دي، ترڅو ولايتونو کې د محاکمو د مسؤولينو، د ولايتي امنيتي او ملکي ادارو د مسؤولينو تر منځ د همغږۍ غونډې جوړې کړي. د محترم شيخ صاحب د هدايت له مخې به د سترې محکمې مؤلف پلاوي له ولايتي ادارې مسؤولينو سره په ناستو کې د امارتي ادارو ترمنځ د همغږۍ د تقويې او د خلکو غوښتنو او ستونزو ته د ژر رسېدنې پر لارو چارو خبرې وکړي. د سترې محکمې د رئيس او قاضي القضاة محترم شيخ عبدالحكيم (حقاني) صاحب په وينا چې ذکر شوي ادارې هغه مرجع دي چې د ولس ستونزې او اواز لومړی تر دوی پورې رسېږي، نو د ولس ستونزو او غوښتنو ته په ټاکلي وخت د رسېدو لپاره اړينه ده چې يادې ادارې خپلو منځونو کې کلکه همغږي او قوي اړيکې ولري. د شيخ صاحب په وينا، افغان ولس په تېرو ۴۰ کلونو کې ډېرې ستونزې، زحمتونه او سختۍ گاللي دي، نو بايد نور يې خدمت ته لاسونه بد و هل شي او مشکلاتو ته يې په هره ممکنه لار رسېدنه وشي. د يادونې وړ ده چې د سترې محکمې پلاوو د هيواد ځينو ولايتونو ته خپل سفر ترسره کړي دي او پاتې ولايتونو ته به هم سفر وکړي.

د سترې محکمې د جزا دېوان د عمومي رئيس په هڅو بلخ ولايت کې د مقتولې کورنۍ قاتل ته بخښنه وکړه

د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس محترم مفتي عتيق الله (دروېش) د مفتي عبدالحی (شاکر) په ملتيا بلخ ولايت ته د سفر پر مهال د قتل د يوې موضوع له طرفينو سره وکتل او د ياد پلاوي په ترغيب د مقتولې وارثينو قاتل ته بخښنه وکړه. ياده پېښه چې په نتيجه کې يې يو کس يوه مېرمن په قتل رسولې وه د بلخ ولايت محاکمو ته تر راجع کېدو وروسته د مربوطه محاکمو لخوا په غور او دقت وڅېړل شوه. ابتدائيه او مراغه محکمې دغه دوسيه نهايي کړې وه؛ خو د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس او ورسره مل پلاوي د قضيه له طرفينو سره په کتنه کې د مقتولې وارثين د قاتل بخښنې ته ترغيب او وهڅول او په نتيجه کې د مقتولې وارثينو قاتل ته بخښنه وکړه او قضيه يې په رسمي ډول پای ته ورسېده. د يادې پرېکړې تر ابلاغ وروسته د قضيه

د محترم قاضي القضاة په هدايت د سترې محکمې يوه پلاوي ننگرهار، لغمان او کونړ ولايتونو ته سفر وکړ

دوشنبه (۱۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق) نېټه د سترې محکمې د رئيس او قاضي القضاة محترم شيخ عبدالحكيم (حقاني) صاحب په هدايت د ولايتي محاکمو د مالي او اداري چارو د تنظيم او بررسۍ په موخه د سترې محکمې يوه پلاوي ننگرهار، لغمان او کونړ ولايتونو ته سفر وکړ. دغه پلاوي چې مشري د سترې محکمې مالي او اداري عمومي رئيس محترم حاجي مولوي کریم الله (زاهد) کوله او په تشکيل کې يې د قضائيه قوې د امنيتي او اجرائيوي چارو عمومي رئيس محترم حاجي مولوي محمد عوض (سعيد)، د مالي او حسابي چارو رئيس محترم ملا محمود (اخند)، د تعميراتو آمر محمد صابر (صديقي) او د بودجې آمر عبدالله (حبيب يار) هم گډون درلود، د يادو ولايتونو د مراغه محاکمو، مستوفيت او نورو اړوند ولايتي ادارو له مسؤولينو سره وکتل. د سترې محکمې ياد پلاوي له ولايتي ادارو سره مالي او حسابي چارو د عمومي رئيس محترم ملا محمود (اخند)، د تعميراتو آمر محمد صابر (صديقي) او د بودجې آمر عبدالله (حبيب يار) هم گډون درلود، د يادو ولايتونو د مراغه محاکمو، مستوفيت او نورو اړوند ولايتي ادارو له مسؤولينو سره وکتل. د سترې محکمې ياد پلاوي له ولايتي ادارو سره مالي او حسابي چارو د عمومي رئيس محترم حاجي مولوي کریم الله (زاهد) کوله او په تشکيل کې يې د قضائيه قوې د امنيتي او اجرائيوي چارو عمومي رئيس محترم حاجي مولوي محمد عوض (سعيد)، د مالي او حسابي چارو رئيس محترم ملا محمود (اخند)، د تعميراتو آمر محمد صابر (صديقي) او د بودجې آمر عبدالله (حبيب يار) هم گډون درلود، د يادو ولايتونو د مراغه محاکمو، مستوفيت او نورو اړوند ولايتي ادارو له مسؤولينو سره وکتل.

د سترې محکمې درئيس او قاضي القضاة په هدايت يوه پلاوي جنوب لوېديځ زون ته سفر وکړ

د سترې محکمې د رئيس او قاضي القضاة محترم شيخ عبدالحكيم (حقاني) صاحب په هدايت مؤلف پلاوي چې په تشکيل کې يې د پلان او پالیسي رياست د برنامو او پروژو څخه د څار او ارزونې آمر محترم مولوي محمد طاهر (طیب) او د تعميراتو آمریت انجنیر وحیدالله (اميرزي) گډون درلود، په ساختماني برخه کې د محاکمو د اړتياوو معلومولو په موخه د هيواد جنوب لوېديځ زون اتو ولايتونو ته سفر وکړ. د سترې محکمې ياد پلاوي د جنوب لوېديځ زون د قضايتي تفتيش د غړي الحاج مولوي محمدهاشم (الهام) او د اړوند ولايت د مراغه محکمې د رئيس په ملتيا او همکارۍ د اتو ولايتونو (بادغيس، هرات، هلمند، فراه، نيمروز، کندهار، روزگان او زابل) له محاکمو ليدنه وکړه. ياد پلاوي د خپل سفر په ترڅ کې په ساختماني برخه کې د محاکمو اړتياوې له نږدې وکتلې، په اړه يې د مربوطه محاکمو له مسؤولينو سره خبرې وکړې، د دوی نظر او وړاندیزونه يې واورېدل. ياد پلاوي د خپل سفر په ترڅ کې په ساختماني برخه کې د محاکمو اړتياوې له نږدې وکتلې، په اړه يې د مربوطه محاکمو له مسؤولينو سره خبرې وکړې، د دوی نظر او وړاندیزونه يې واورېدل.

د سترې محکمې متحدالأمالونه

ستري محکمې د عالي شورا مجلس مورخ ۱۴۴۵/۳/۱۹ هـ ق ته وړاندې شوه په اړه يې د سترې محکمې عالي شورا د تصويب نمبر (۷) د دريمې پرېکړې په اساس د سترې محکمې د امنيت عامه ديوان رئيس محترم شيخ جلال الدين «حقاني» صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د جزاء ديوان يو ملگري، د سترې محکمې د تدقيق او مطالعاتو عمومي رياست يو مصادف ۱/قوس/۱۴۰۲ هـ ش ته وړاندې شو په اړه يې عالي شورا د تصويب نمبر (۱۱) د دوهمې پرېکړې په اساس، په ياد طرزالعمل کې د ځينې مواردو د اصلاح کولو ترڅنګ داسې هدايت وکړ: ((...د جعل کاري څخه د مخنيوي او د جعل کارانو د سزا طرزالعمل تائيد دی ټولو محکمو ته دې په متحدالأمال شکل واستول شي)). ياد پلاوي د خپل سفر په ترڅ کې په ساختماني برخه کې د محاکمو اړتياوې له نږدې وکتلې، په اړه يې د مربوطه محاکمو له مسؤولينو سره خبرې وکړې، د دوی نظر او وړاندیزونه يې واورېدل. ياد پلاوي د خپل سفر په ترڅ کې په ساختماني برخه کې د محاکمو اړتياوې له نږدې وکتلې، په اړه يې د مربوطه محاکمو له مسؤولينو سره خبرې وکړې، د دوی نظر او وړاندیزونه يې واورېدل.

د متحدالأمال گڼه: ۲۱

نېټه: ۲۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مراغه او ابتدائيه محکمو قدرمنو منسوبينو ته! السلام عليكم ورحمة الله وبرکاته و بعد: دا چې په دې وروستيو کې جعل کاري ځينې قضيه محاکمو ته راغلي نو په دې اساس د جعل او تزوير د مخنيوي موضوع د

په نبوي دوره کې د قضاء مأخذونه:

دويمه برخه

دا متفق عليه او په دلائلو ثابت مأخذونه دي، چې يوه بېلگه يې د معاذ بن جبل رضي الله عنه حديث دی، کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم يمن ته د ده د لېرلو هوډ وکړ، نو ورته ويلي: کله چې څه پرېکړه درته راشي څنګه پرېکړه به کوي؟ هغه وويل: د الله په کتاب به پرېکړه کوم. - که د الله تعالی په کتاب کې پيدا نه شي؟ هغه وويل: د رسول الله په سنتو پرېکړه کوم. بيا يې ورته وويل: که دواړو کې يې پيدا نه کوي؟ هغه وويل: په خپله رايه اجتهاد کوم. بيا رسول الله صلى الله عليه وسلم هغه په سينه وواژه او ويلي: نشاء هغه ذات لره ده چې د خپل رسول استازي ته يې د هغه څه توفيق ورکړ په څه چې د الله رسول راضي دی. (سنن ابو داؤد). همدارنګه د ام سلمې رضي الله عنها په يو روايت کې راځي، چې رسول الله صلى الله عليه وسلم هغه دوو تنو ته چې د خپل هغه ميراث په دعوه کې راغلي وه، کوم چې د ځينې څيزونو نښې يې ختمې شوي وې، وويل: دا ښکاره خبره ده، د کوم څه په اړه چې په ما څه نه وي نازل شوي، په هغه مورد کې زه په خپله رايه پرېکړه کوم. (رواه ابو داؤد) او له دې جملې څخه د عبدالله بن مسعود رضي الله عنه حديث دی، فرمایي: چاته چې کومه پرېکړه راشي، نو هغه دې د قرآنکريم په رناکي پرېکړه ورته وکړي، که چيرې داسې پرېکړه وه چې په قرآنکريم کې موجوده نه وه، نو په هغه څه دې پرېکړه وکړي کوم چې رسول الله صلى الله عليه وسلم په کړې ده، که بيا هم چيرې داسې پرېکړه راشي، چې نه په قرآنکريم کې موجوده وي او نه رسول الله صلى الله عليه وسلم د هغه په اړه کومه پرېکړه کړې وه، نو په هغه څه دې پرېکړه وکړي، کوم چې اسلاف ويلي وي او که چيرې داسې پرېکړه راشي، چې نه په قرآنکريم کې موجوده وي، نه رسول الله صلى الله عليه وسلم په هغه اړه پرېکړه کړې وي او نه هم د اسلافو پرېکړه شتون ولري، نو خپل په اجتهاد دې پرېکړه وکړي او که چيرې يې کومه نېکه رايه ورسره نه وه، نو بيا دې وضاحت ورکړي او دې کې دې شرم نه کوي. (رواه الحاكم في المستدرک).

اخځليک: تئمة النظام، ۳۷ صفحه، تأليف: قاضي القضاة شيخ عبدالحكيم حقاني صاحب/ ژباړن: مولوي عبدالرحيم راشد

محاکم فاریاب طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۳۳۶) دوسیه، به تعداد (۲۴۹) وثایق نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائی محاکم ولایت فاریاب، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۴۴۵/۵/۱۵) هـ ق الی ۳۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۷۳) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۲) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۳۶) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۵۴) دوسیه فیصله	شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۲۳۱) دوسیه حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه	به (۱۳۰) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۰۳) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت فاریاب به تعداد (۲۴۹) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
--	--	---	---

محاکم بغلان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۳۷۳) دوسیه، به تعداد (۱۹۶) وثایق نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائی محاکم ولایت بغلان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۴۴۵/۵/۱۶) هـ ق الی ۳۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:	در بخش حقوقی: در جریان دو هفته به تعداد (۳۴۳) دوسیه حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۲۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۴۱) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۴۶) دوسیه	فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۱۱۳) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۳) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به	(۳۸) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۴) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش وثایق: در جریان دو هفته در محاکم ولایت بغلان به تعداد (۱۹۶) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
---	---	---	---

محاکم بدخشان طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۳۴۲) دوسیه، به تعداد (۳۵۰) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائی محاکم ولایت بدخشان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۴۴۵/۵/۱) هـ ق الی ۳۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:	در بخش حقوقی: در جریان یک ماه به تعداد (۱۱۷۱) دوسیه حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۵۶) دوسیه فیصله شده، در رابطه به (۱۹۷) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۱) دوسیه مکتوبی	مسترد گردیده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش جزائی: در جریان یک ماه به تعداد (۱۲۵) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۴۰) دوسیه فیصله شده، در رابطه به (۱۳)	دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد. در بخش وثایق: در جریان یک ماه در محاکم ولایت بدخشان به تعداد (۳۵۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.
---	--	---	---

د میدان وردگ ولایت محاکمو په یوه میاشت کې د (۲۴۱) دوسیو پر حل او فصل سر بره (۱۰۰) وثیقې هم اجرا کړې دي

د میدان وردگ ولایت مرافعه محکمې، بناري ابتدائیه محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په یوه میاشت کې د (۱۴۴۵/۵/۱) هـ ق نېټې څخه (۳۰/۵/۱۴۴۵) هـ ق نېټې پورې د (۲۴۱) دوسیو پر حل او فصل سر بره، (۱۰۰) وثیقې هم اجرا کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.	په حقوقي برخه کې: په تېره یوه میاشت کې (۱۶۵) حقوقي دوسیې محاکمو ته راجع شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۲۱) دوسیې مکتوبې مستردې شوي، د (۱۴۵) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۳۳)	دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. په جزائي برخه کې: په تېره یوه میاشت کې (۴۱) جزائي دوسیې محاکمو ته راجع شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۳) دوسیې مکتوبې مستردې شوي،	د (۱۹) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۲۰) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. د وثیقو برخه کې: د میدان وردگ ولایت محاکمو په یوه میاشت (۱۰۰) بېلا بېل وثیقې هم اجرا کړې دي.
---	---	---	---

محاکم هرات طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۴۲۸) دوسیه، به تعداد (۴۲۱) وثایق را نیز اجرا کرده است

خلاصه اجراءات قضائی محاکم ولایت هرات، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی‌ها از تاریخ (۱۴۴۵/۵/۱۶) هـ ق الی ۳۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق در بخش های حقوقی، جزائی، تجارتي و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:	در بخش جزائی: در جریان دو هفته به تعداد (۱۹۱) دوسیه وارد محاکم	گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۷۸) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۵) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.	در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۴) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۵۶) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۴۵) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.
--	--	---	--

د بلخ محاکمو په دوو اونيو کې د (۴۳۰) دوسیو پر حل او فصل سر بره (۱۶۸) وثیقې هم اجرا کړې دي

د بلخ ولایت مرافعه محکمې، وثایقو، بناري ابتدائیه محکمې، د زون نظامي محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په دوو اونيو کې له (۱۴۴۵/۵/۲۶) هـ ق نېټې څخه تر (۱۴۴۵/۶/۷) هـ ق نېټې پورې د (۴۳۰) دوسیو پر حل او فصل سر بره، (۱۶۸) وثیقې هم اجرا کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي:	په حقوقي برخه کې: په دوو اونيو کې (۲۳۶) حقوقي دوسیې محاکمو ته واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۵۵) دوسیې فیصله شوې، (۳۰) دوسیې مکتوبې مستردې شوي، د (۱۸۳) دوسیو په اړه قضائي	قرارونه صادر شوي او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. په جزائي برخه کې: په دوو اونيو کې (۱۸۰) جزائي دوسیې محاکمو ته واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې. له دې جملې څخه (۷۹) دوسیې فیصله شوې، (۹) دوسیې	مکتوبې مستردې شوي، د (۷۴) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي. د وثیقو برخه کې: د بلخ ولایت محاکمو په دوو اونيو کې (۱۶۸) بېلا بېل وثیقې هم اجرا کړې دي.
---	--	--	--

د خوست ولایت محاکمو په یوه میاشت کې د (۲۹۳) دوسیو پر حل او فصل سر بره (۲۷۱) وثیقې هم اجراء کړې دي

د خوست ولایت مرافعه محکمې، بناري ابتدائیه محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په یوه میاشت کې د (۱۴۴۵/۵/۳۰) هـ ق نېټې څخه (۱۴۴۵/۵/۳۰) هـ ق نېټې پورې د (۲۹۳) دوسیو پر حل او فصل سر بره، (۲۷۱) وثیقې هم اجرا کړې دي، چې جزئیات یې په	په حقوقي برخه کې: په حقوقي برخه کې (۱۵) دوسیې مکتوبې مستردې شوي، د (۱۴۳) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۶۰) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر	کار لاندې دي. په جزائي برخه کې: په جزائي برخه کې (۴۰) دوسیې مکتوبې مستردې شوي، د (۲۷) دوسیو په اړه قضائي قرارونه صادر شوي، (۱۳۶) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر	کار لاندې دي. د وثیقو برخه کې: د خوست ولایت محاکمو په یوه میاشت کې (۲۷۹) بېلا بېل وثیقې هم اجرا کړې دي.
--	---	--	--

د کابل ولایت د مراغه محکمې دېوانونو په دوو اونيوکې (۱۰۱) دوسيې حل او فصل کړې دي

صادر شوي، (۵) دوسيې مکتوبي مستردې شوي او پاتې دوسيې تر کار لاندې دي.

۵- د دې محکمې تجارتي دېوان:

تجارتي دېوان ته په دوو اونيو کې (۱۶) دوسيې واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم يو شمېر دوسيې موجودې وې.

له دې جملې څخه د (۷) دوسيې په تړاو قضائې قرارونه صادر شوي، (۸) دوسيې مکتوبي مستردې شوي او پاتې دوسيې تر کار لاندې دي.

واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم يو شمېر دوسيې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۱) دوسيې فيصله شوي، د (۲) دوسيې په تړاو قضائې قرارونه صادر شوي، (۱) دوسيې مکتوبي مسترد شوي او پاتې دوسيې تر کار لاندې دي.

۴- د دې محکمې مدني دېوان:

مدني دېوان ته په دوو اونيو کې (۲۵) دوسيې واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم يو شمېر دوسيې موجودې وې.

له دې جملې څخه د (۳۶) دوسيې په تړاو قضائې قرارونه

مستردې شوي او پاتې دوسيې تر کار لاندې دي.

۲- د دې محکمې د عامه امنيت دېوان:

د عامه امنيت دېوان ته په دوو اونيو کې (۳۴) دوسيې واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم يو شمېر دوسيې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۸) دوسيې فيصله شوي، د (۱۱) دوسيې په تړاو قضائې قرارونه صادر شوي، (۲) دوسيې مکتوبي مستردې شوي او پاتې دوسيې تر کار لاندې دي.

۳- د دې محکمې د نظامي منسوبينو دېوان:

د پوځي منسوبينو دېوان ته په دوو اونيو کې (۳) دوسيې

د کابل ولایت د مراغه محکمې دېوانونو په دوو اونيو کې له (۱۵/۵/۱۴۴۵ هـ ق څخه تر ۳۰/۵/۱۴۴۵ هـ ق) نېټې پورې (۱۰۱) جزائې، نظامي، حقوقي او تجارتي دوسيې حل او فصل کړې دي.

۱- د دې محکمې د جزا دېوان:

د جزا دېوان ته په دوو اونيو کې (۷۲) دوسيې واردې شوي، په داسې حال کې چې مخکې هم يو شمېر دوسيې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۹) دوسيې فيصله شوي، د (۸) دوسيې په تړاو قضائې قرارونه صادر شوي، (۳) دوسيې مکتوبي

محاکم سمنگان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۹۴) دوسيه، به تعداد (۱۲۰) وثایق را نیز اجرا کرده است

دوسيې قرار قضائې صادر شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت سمنگان به تعداد (۱۲۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

گردیده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش جزائې:

در جریان دو هفته به تعداد (۲۶) دوسيې جزائې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۷) دوسيې فيصله شده، در رابطه به (۱۷)

در بخش حقوقي:

در جریان دو هفته به تعداد (۶۵) دوسيې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې نیز تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۴) دوسيې فيصله شده، در رابطه به (۳۸) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۸) دوسيې مکتوبي مسترد

خلاصه اجراءات قضائې محاکم ولایت سمنگان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائيه شهری و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها از تاریخ (۲۵/۵/۱۴۴۵ هـ ق الی ۷/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقي، جزائې و وثایق به شرح ذیل می باشد:

محاکم بادغیس طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۵۱۵) دوسيه، به تعداد (۱۹۶) وثایق را نیز اجرا کرده است

به (۷۸) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۷۲) دوسيې فيصله شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت بادغیس به تعداد (۱۹۶) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

فیصله شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش جزائې:

در جریان یک ماه به تعداد (۱۸۶) دوسيې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۲) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه

در بخش حقوقي:

در جریان یک ماه به تعداد (۱۹۷) دوسيې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۷) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه به (۱۸۳) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۱۵۳) دوسيې

خلاصه اجراءات قضائې محاکم ولایت بادغیس، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائيه شهری و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها از تاریخ (۸/۵/۱۴۴۵ هـ ق الی ۸/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقي، جزائې و وثایق به شرح ذیل می باشد:

محاکم غزنی طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۲۸۲) دوسيه، به تعداد (۲۴۱) وثایق را نیز اجرا کرده است

شده، (۴۷) دوسيې فيصله شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت غزنی به تعداد (۲۴۱) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

به (۱۵۳) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۲۹) دوسيې فيصله شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش جزائې:

در جریان دو هفته (۱۵) جزائې دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه به (۲۰) دوسيې قرار قضائې صادر

در جریان دو هفته به تعداد (۵۶) دوسيې حقوقي وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۸) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه

خلاصه اجراءات قضائې محاکم ولایت غزنی، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائيه شهری، محکمه نظامی زون غزنی و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها از تاریخ (۱/۵/۱۴۴۵ هـ ق الی ۱۵/۵/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقي، جزائې و وثایق به شرح ذیل می باشد:

محاکم پروان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۰۵) دوسيه، به تعداد (۱۱۸) وثایق را نیز اجرا کرده است

شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت پروان به تعداد (۱۱۸) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش جزائې:

در جریان دو هفته به تعداد (۱۷۴) دوسيې جزائې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۰) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه

در جریان دو هفته به تعداد (۴۹۷) دوسيې حقوقي وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه به (۲۳) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۱۵) دوسيې فيصله

خلاصه اجراءات قضائې محاکم ولایت پروان، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائيه شهری و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها از تاریخ (۲۵/۵/۱۴۴۵ هـ ق الی ۷/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقي، جزائې و وثایق به شرح ذیل می باشد:

محاکم پنجشېر طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۳۴) دوسيه، به تعداد (۷۷) وثایق را نیز اجرا کرده است

دوسيې قرار قضائې صادر شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت پنجشېر به تعداد (۷۷) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

فیصله شده و متباقي دوسيې تحت کار می باشد.

در بخش جزائې:

در جریان یک ماه به تعداد (۷) دوسيې جزائې وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۶) دوسيې فيصله شده، در رابطه به (۲)

در جریان یک ماه به تعداد (۳۳) دوسيې حقوقي وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسيې تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳) دوسيې مکتوبي مسترد گردیده، در رابطه به (۱۳) دوسيې قرار قضائې صادر شده، (۱۰) دوسيې

خلاصه اجراءات قضائې محاکم ولایت پنجشېر، دواوین محکمه مرافعه، وثایق، محکمه ابتدائيه شهری و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها از تاریخ (۱/۵/۱۴۴۵ هـ ق الی ۱/۶/۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقي، جزائې و وثایق به شرح ذیل می باشد:

د جنوب لوېديځ زون د تفتيش د عمومي رياست پلاوي د هرات له ښاري محکمې څخه ليدنه وکړه

سره وليکه او بيا يې د يادو محاکمو سره تفصیلاً شریک کړ. د يادې ليدنې په پای کې د جنوب لوېديځ زون د تمیز رياست او د سترې محکمې عالي مقام د قضائې معاونيت د هدايت په اساس دوه رسالې، يوه رسمي جريده او دوه د شرعي نظام په استحکام کې د اطاعت اغيزې چې د محترم مشرتابه له طرفه الريليرل شوي، د يادې محکمې قضائې غړو ته ورکړل شول.

موخه يې اړوند مسؤولينو ته لازمي سپارښتنې او لارښوونې وکړې. په دې سربيره د تفتيش رياست پلاوي د دې محکمې منسوبينو ته په قضائې او اداري چارو کې د ظرفيت لوړونې په موخه لنډ مهاله سيمينار ورکړ. ياد پلاوي د خپل سفر په دوام د بنديانو له مجلس څخه ليدنه وکړه، د بنديانو بشپړ شهرت، وضعيت يې له ځان

ولایت له ښاري محکمې د ليدنې پر مهال د دې محکمې له عامه امنيت دېوان، د جزا دېوان، مدني دېوان، د تجارت دېوان او ترافيکو دېوان څخه ليدنه وکړه، ورپسې يې د يادې محکمې فيصلې، د عريضو د ثبت کتاب، د حقوقي، جزائې دوسيې د ثبت کتابونه، واره او صادره کتابونه، د رسيداتو کتاب، د حاضرې کتاب او درې مياشتني راپورونه په غور او دقت وکتل او په دې برخه کې د لښه فعاليت په

د جنوب لوېديځ زون د تفتيش عمومي رياست يوه څلور کسيز پلاوي چې په تشکیل کې يې د ياد تفتيش قضائې معاون شتون درلود په ۱۴/۵/۱۴۴۵ هـ ق نېټه د دغه زون د تمیز رياست او د سترې محکمې د قضائې معاونيت د محترم مقام د هدايت په اساس د خپل تفتيشي پلان له مخې د هرات ولایت له ښاري محکمې څخه ليدنه وکړه. د قضائې تفتيش پلاوي د خپل طرز العمل مطابق د هرات

دوام...

د جعلکاری د مخنیوي او جعلکارانو ته د سزا ورکولو طرز العمل

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د محترم رئیس او قاضي القضاة صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا د ۱۴۴۵ هـ ق کال په شپږمه غونډه کې د جعل او تزوير د مخنیوي په منظور د سترې محکمې د امنیت عامه دېوان د رئیس شیخ جلال الدین (حقاني) صاحب په مشرۍ، د جزاء دېوان، د تدقیق او مطالعاتو عمومي ریاست او د کابل ولایت د مرافعه محکمې د ملگرو څخه جوړې کمېټې ته دنده وسپارل شوه تر څو د جعل او تزوير څخه د مخنیوي په منظور د جعلکارانو لپاره د جزاگانو یو طرز العمل په یوه اونۍ کې جوړ کړي او تر جوړېدو وروسته دې عالي شورا ته وړاندې کړي.

یادې کمېټې د جعل او تزوير د جوړوونکو، استعمالوونکو او سهولت کارانو لپاره یو طرز العمل چې په دوو مباحثو، (۲۲) مادو او پنځو اجزاوو مشتمل دی جوړ او عالي شورا ته د تائید لپاره وړاندې کړ. د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې عالي شورا په ۸/جمادی الأولى/۱۴۴۵ هـ ق نېټه ناسته کې چې د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم شیخ عبدالحمیم (حقاني) صاحب په مشرۍ جوړه شوې وه د جعلکاری د مخنیوي او جعلکارانو ته د سزا ورکولو طرز العمل تائید کړ.

د یاد طرز العمل تفصیل په لاندې ډول دی:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى آله وأصحابه أجمعين، أما بعد:

فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم: وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا. (سورة الفرقان/آية: ۷۲) فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ. (سورة الحج/آية: ۳۰)

عن عبد الرحمن بن أبي بكرة، عن أبيه قال:

«قال النبي ﷺ: (ألا أنبئكم بأكبر الكبائر). ثلاثا، قالوا: بلى يا رسول الله، قال: (الإشراك بالله، وعقوق الوالدين - وجلس وكان متكئا، فقال - ألا وقول الزور) قال: فما زال يكررها حتى قلنا: ليته سكت.» صحيح البخاري (۱۷۲/۳)

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «من حمل علينا السلاح فليس منا، ومن غشنا فليس منا.» صحيح مسلم (رقم الحديث: ۱۰۱)

من موجبات التعزير كتابة الصكوك والخطوط بالتزوير. الهنديه (۱۶۹/۲)

والتعزير مفوض إلى رأي الإمام. رد المحتار (۶۰/۴) في هذه الجريمة التعزير، فقد روي: أن معن بن زياد عمل خاتما على نقش خاتم بيت المال فأخذ مالا، فضربه عمر رضي الله عنه مائة جلدة، وحبس، ثم ضربه مائة أخرى، ثم ثالثة، ثم نفاه. ومن موجبات التعزير: كتابة الخطوط والصكوك بالتزوير. الموسوعة الفقهية الكويتية (۲۸۳/۱۲)

والتعزير مفوض للدولة في كل زمان ومكان، فإنها تضع للقضاة أنظمة يطبقونها بحسب المصلحة. الفقه الاسلامي وأدلته للزحيلي(۳۱۴۵/۴) والتعزير: تأديب على ذنوب لم تشع فيها الحدود، ويختلف حكمه باختلاف حاله وحال فاعله، فيوافق الحدود من وجه أنه تأديب استصلاح وزجر، يختلف بحسب اختلاف الذنب. أحكام السلطانية

للماوردی (۳۴۴)

ولا شك في وجود الضرر إذا أضر التزوير بالمصالح المالية للدولة. الموسوعة الجنائية (۴۰۷/۲)

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د محترم رئیس او قاضي القضاة صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالي شورا د ۱۴۴۵ هـ ق کال په شپږمه غونډه کې د جعل او تزوير د مخنیوي په منظور د سترې محکمې د امنیت عامه دېوان د رئیس شیخ جلال الدین (حقاني) صاحب په مشرۍ د جزاء دېوان، د تدقیق او مطالعاتو عمومي ریاست او د کابل ولایت د مرافعه محکمې د ملگرو څخه جوړې کمېټې ته دنده وسپارل شوه تر څو د جعل او تزوير څخه د مخنیوي په منظور د جعلکارانو لپاره د جزاگانو یو طرز العمل په یوه اونۍ کې جوړ کړي او تر جوړېدو وروسته دې عالي شورا ته وړاندې کړي، د یادې کمېټې له لوري د جعل او تزوير د جوړوونکو، استعمالوونکو او سهولت کارانو لپاره یو طرز العمل جوړ شو چې پر دوو مباحثو مشتمل دی: اول مبحث پر (۱۲) مادو مشتمل دی چې د جعل او تزوير څخه د مخنیوي په موخه ځینې سفارښتې په کې شوې دي او دوهم مبحث پر پنځو اجزاوو او (۲۰) مادو مشتمل دی چې د جعل او تزوير د وقوع په صورت کې جزاگانې ورته ټاکل شوې دي.

اول مبحث

جعل او تزوير په هر هیواد او په هره اداره کې عام شوی هغه ناوړه عمل دی چې په کامله توګه ځان ور څخه خلاصول تقریباً نا ممکن دي.

اما ځینې داسې لارې شته چې په کار اچولو سره یې په ادارو کې د جعل او تزوير کچه ټیټېدلې شي، لکه: **لومړۍ ماده:** د جعل کارانو لپاره د سختو جزاگانو طرز العمل جوړول، لکه بندي کول، په اخترونو کې د عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله د عفوی د فرمانونو څخه مستثنی کول، د جواز لغوه کول او که مجرم رسمي کس وي د تکرار په صورت کې له صغه ایستل او داسې نور...

دوهمه ماده: د امارتي ادارو په رسمي مکتوبونو کې د داسې کاغذ استعمال چې د هغه د نوع او رنگ د استعمال او چاپولو بل چاته اجازه نه وي، نه شخص او نه چاپوونکي شرکت او مطبعې ته.

درېیمه ماده: د امارتي ادارو پر رسمي مکاتبو د اسکین د جوړولو او په هره اداره کې د اسکین ماشینونو د فعالولو لپاره هڅه او د ټولو ادارو په مراسلاتو کې د یوه مشخص کوډ درجول.

څلورمه ماده: د ټولو مراسلاتو استول دې د رسمي (آرشیف) له لارې تر سره شي، مراجعینو ته دې په لاس نه ور کول کیږي.

پنځمه ماده: کوم مراجعین چې رسمي ادارو ته مراجعه کوي باید په موضوع کې ذی دخل وي او یا د رسمي ادارو له لوري معرفي شوی وي.

شپږمه ماده: د هر ارگان مأمورین دې تر خپل صلاحیت پورې محدود شي او مرسل إليه دې هم د مرسل د صلاحیت ارزولو وروسته اجراءات کوي.

اوومه ماده: د عاجلو معلوماتو په موخه دې د مسؤولینو وپسپار شپږمه او اېمیل ادرس مربوطو ادارو ته واستول شي، تر څو د شک په صورت کې ژر تحقیق وکړل شي.

اتمه ماده: هره اداره دې د استول شوي مکتوب یوه کاپي خامخا د ځان سره ثبت کړي تر څو د جعل په صورت کې اصل ته مراجعه آسانه شي.

نهمه ماده: پر مدافعو وکیلانو دې د عدلیې وزارت له لوري لازم قیودات وضع شي او د جواز په وخت دې ور څخه کلک تضمین واخیستل شي چې د تزوير په صورت کې به عدلي او قضائي ارګانونو ته معرفي کیږي.

لسمه ماده: د امارتي ادارو پر رسمي مکاتبو باید یو داسې مهر یا نښان شتون ولري چې بل ځای ور څخه استفاده نشي کېدلی، همداسې دې پر هر رسمي مکتوب د ادارې ټاپه لازمي وګنل شي.

یوولسمه ماده: د امارتي ادارو په ټولو رسمي مکاتبو کې دې تاریخ او عدد په الفاظو کې هم ولیکل شي، لکه (۵۵) پنځه پنځوس...

دوولسمه ماده: ټولې مطبعې او چاپ خانې باید جدي تعقیب شي او که کومه مطبعه د جعل او تزوير د اسبابو د جوړونې په تور ونیول شي د جواز د لغوه کیدو سربیره باید ټاکلې جزاء ور کول شي.

دوهم مبحث

(اول جزء)

لومړۍ ماده: د افغانستان اسلامي امارت د عالیقدر امیر المؤمنین حفظه الله په فرمانونو او حکمونو، د سترې محکمې د محترم رئیس او قاضي القضاة صاحب په حکمونو، د ریاست الوزراء محترم مقام په حکمونو، د اسلامي امارت د وزیرانو شورا (کابینې) او د سترې محکمې د عالي شورا په تصویبونو، د یادو اشخاصو او ارګانونو په مهرونو او لاسلیکونو او د محاکمو په قطعي فیصلو او حکمونو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس باید په (۵) کاله بند محکوم شي.

دوهمه ماده: په لومړۍ ماده کې د مذکورو تزوير شویو اشیاوو د علم باوجود کاروونکی کس باید په (۴) کاله بند محکوم شي.

درېیمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که یاد جرم په تکرار سره ترسره کړي (او تکرار یې په ثبوت ورسپړي) باید په اصل قید کې یې (۲) کاله اضافه کړل شي.

څلورمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که د یادو ادارو رسمي مأمور وي باید په اصل قید کې یې (۲) کاله زیات کړل شي.

(دوهم جزء)

لومړۍ ماده: د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزراء د معاونینو، دکابینې د وزیرانو، د لوی ریاستونو د رئیسانو، د ولایتونو د والیانو او امنیتي قوماندانانو په مکتوبونو، امضاګانو او مهرونو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس باید په (۳) کاله بند محکوم شي.

دوهمه ماده: د وزارتونو د معینانو، د سترې محکمې اړوند ریاستونو د رئیسانو، د لویو ریاستونو د معاونینو په مکتوبونو امضاګانو او مهرونو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس باید په (۲) کاله بند محکوم شي.

درېیمه ماده: په پورتنیو دوو مادو کې د مذکورو تزوير شویو اشیاوو د علم باوجود کاروونکي قید باید (۶) میاشتې کم وي.

څلورمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که یاد جرم

په تکرار سره ترسره کړي وي (او تکرار یې په ثبوت ورسپړي) باید په اصل قید کې یې (۶) میاشتې اضافه کړل شي.

پنځمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که د یادو ادارو رسمي مأمور وي باید په اصل قید کې یې (۶) میاشتې زیات کړل شي.

(درېیم جزء)

لومړۍ ماده: په پورتنیو دوو اجزاوو کې د ذکر شویو اشخاصو او ارګانونو ماسوا د نورو ټولو ارګانونو اړوند د ریاستونو د رئیسانو، د ولسوالیو د ولسوالانو او امنیتي قوماندانانو په مکتوبونو، امضاګانو او مهرونو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس باید په یو (۱) کال بند محکوم شي.

دوهمه ماده: په لومړۍ ماده کې د مذکورو تزوير شویو اشیاوو د علم باوجود کاروونکی کس باید په (۹) میاشتې بند محکوم شي.

درېیمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که یاد جرم په تکرار سره ترسره کړي وي (او تکرار یې په ثبوت ورسپړي) باید په اصل قید کې یې (۳) میاشتې اضافه کړل شي.

څلورمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که د یادو ادارو رسمي مأمور وي باید په اصل قید کې یې (۵) میاشتې زیات کړل شي.

(څلورم جزء)

لومړۍ ماده: د افغانستان اسلامي امارت د محاکمو اړوند په ټولو وثائقو (لکه شرعي قباله او داسې نور...) کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس دې په (۳) کاله بند محکوم شي او د علم باوجود کاروونکی کس دې په (۲) کاله بند محکوم شي.

دوهمه ماده: په پورتنیو اجزاوو کې د ذکر شویو اشخاصو او ارګانونو پرته د نورو رسمي ادارو په مکتوبونو، رسمي، دولتي سندونو او د مسئولینو په امضاګانو او مهرونو همداسې د بانکونو په اسنادو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) کس دې په (۲) کاله بند محکوم شي او د علم باوجود کاروونکی کس دې په (یو نیم) کال بند محکوم شي.

درېیمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که یاد جرم په تکرار سره ترسره کړي وي (او تکرار یې په ثبوت ورسپړي) باید په اصل قید کې یې (۶) میاشتې اضافه کړل شي.

څلورمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که د یادو ادارو رسمي مأمور وي باید په اصل قید کې یې (۹) میاشتې زیات کړل شي.

(پنځم جزء)

لومړۍ ماده: د ټولو غیر دولتي ادارو، خصوصي او شخصي شرکتونو، تعلیمي ادارو او همداسې په نورو غیر دولتي اسنادو کې تزوير کوونکی (جوړوونکی) باید په (۶) میاشتې بند محکوم شي.

دوهمه ماده: په لومړۍ ماده کې د مذکورو تزوير شویو اشیاوو د علم باوجود کاروونکی کس باید په (۴) میاشتې بند محکوم شي.

درېیمه ماده: د پورتنیو جرائمو مرتکب که یاد جرم په تکرار سره ترسره کړي وي (او تکرار یې په ثبوت ورسپړي) باید په اصل قید کې یې (۳) میاشتې اضافه کړل شي.